

SYMPOSIUM

‘OORDEN VAN BANG WACHTEN’

Voorafgaand aan bovengenoemd middagprogramma wordt in de ochtend van 26 mei 2018 (10.00 tot 12.30 uur) het symposium ‘Oorden van bang wachten’ gehouden in de aula van het vroegere Kamp Haaren.

Ter gelegenheid van de presentatie van het nieuwe boek ‘Een oord van bang wachten - Kamp Haaren 1941-1944’ van dr. Peter Bak organiseert Gedenkplaats Haaren (onderdeel van ‘Stichting Vriendenkring Haaren 1940-1945’) dit symposium, samen met:

- Stichting ZHC, de leerstoel Cultuur in Brabant aan Tilburg University
- Erfgoed Brabant
- Brabants Historisch Informatie Centrum
- Historische Vereniging Brabant
- Nationaal Monument Kamp Vught
- Nationaal Monument Kamp Amersfoort
- Crossroads Brabant 1940|1945

‘NIEUWE PERSPECTIEVEN OP NAZI-GEVANGENISSEN EN POLIZEILAGER IN NEDERLAND’

Deze subtitel geeft aan waar dit symposium over gaat. In de afgelopen jaren immers heeft onderzoek nieuwe inzichten opgeleverd in de geschiedenis van de vier voornaamste plaatsen in Nederland waar de Duitse bezetter gijzelaars, gevangenen en ‘strafgevallen’ detineerde:

- *Oranjehotel* (ofwel de *Polizeigefängnis*) in Scheveningen
- *Polizeiliches Durchgangslager* Amersfoort
- gijzelaarskamp en later *Polizeigefängnis* Haaren
- *Konzentrationslager Herzogenbusch* in Vught

Dit onderzoek heeft vooral een meer genuanceerd beeld opgeleverd van de verhoudingen tussen gevangenen en gevangenis- en kampbewakers. Door het belichten van hun rol, de veelal beperkte handelingsvrijheid, de organisatorische context, maar ook de bredere omgeving van deze vier gevangenis- en kampen is de complexiteit – en vaak ook perversiteit – aan het licht gekomen van het handelen van slachtoffers, daders, helpers en omstanders. De gijzelaars hadden relatief veel bewegingsvrijheid, maar zaten wél achter prikkeldraad; de gevangenen zaten achter slot en grendel.

Deze complexe geschiedenis van Kamp Haaren wordt in het boek steeds vanuit het perspectief van de gedetineerden belicht.

Dit perspectief vanuit de gevangenen lijkt een gedeelde aanpak in alle recente studies van de vier genoemde gevangenis- en kampen. In het huidige onderzoek staan de lijsten van de gedetineerden centraal: hun namen én de verhalen die er achter zitten.

Het symposium maakt de stand van zaken op. Wat heeft het onderzoek opgeleverd? Wat zijn de mogelijkheden van microhistory voor het begrijpen van gevangenschapservaringen? Welke nieuwe toekomstperspectieven levert het onderzoek op, zowel vanuit wetenschappelijk oogpunt als met het oog op toekomstig herinneren en herdenken? Welke methodische uitdagingen en welke juridische en praktische hinderpalen gaan gepaard met de recente focus op het lot en het leven van concrete gevangenen en bewakers?

Sprekers op dit symposium zijn:

- dr. Albert Oosthoek (Het Nederlandse Rode Kruis | Nationaal Archief) met een nieuwe blik op de gevangenen van het 'Oranjehotel'
- Remco Reiding over 'Fusilleringen rond Kamp Amersfoort'
- dr. Peter Bak over 'Haaren: een oord van bang wachten'
- Tessa Free MA (Oorlogsbronnen) over Kamp Vught
- drs. Jeroen van den Eijnde, directeur NM Kamp Vught, reageert op het vorige item
- Frank van Doorn (BHIC) spreekt over de 'Eregalerij 'Brabantse gesneuvelde militairen'.

Het symposium vindt plaats in de zaal waar tijdens de oorlog 120 gijzelaars moesten slapen en vervolgens een groot aantal gevangenen! Momenteel is deze zaal 'de aula' van Landgoed Haarendael, waar Gedenkplaats Haaren is gevestigd.

Nadere gegevens

Datum: zaterdag 26 mei 2018

Plaats: Gedenkplaats Haaren, Raamse Akkers 15, Haaren

Programma

- 09.30 u. ontvangst
- 10.00 u. opening door de dagvoorzitter
- 10.10 u. lezing 1: dr. Albert Oosthoek: *'In deze bajes zit geen gajes'*. Nieuwe blik op de gevangenen in het Oranjehotel
- 10.30 u. lezing 2: Remco Reiding - *Fusilleringen rond Kamp Amersfoort*
- 10.50 u. lezing 3: Dr. Peter Bak - *Haaren: een oord van bang wachten*
- 11.10 u. discussie en korte pauze
- 11.30 u. lezing 4: Tessa Free MA (Oorlogsbronnen) *De gevangen van Kamp Vught, van namen naar verhalen.*
Reactie van drs. Jeroen van den Eijnde, directeur Kamp Vught
- 11.55 u. lezing 5: Frank van Doorn MA (BHIC) - *Eregalerij Brabantse gesneuvelde militairen, omgekomen verzetsstrijders en represailleslachtoffers*
- 12.15 u. discussie
- 12.30 u. lunch
- 13.30 u. ontvangst voor de herdenking

Aanmelding

Aanmelden voor het symposium is mogelijk tot 19 mei 2018 door het sturen van een e-mail naar info@erfgoedbrabant.nl onder vermelding van:

- naam, adres, postcode en woonplaats
- telefoonnummers (ook mobiel)
- e-mailadres
- factuuradres (indien anders dan bovenstaand adres)
- bent u ook aanwezig bij de herdenkingsplechtigheid in de middag? Ja/nee
- namens welke organisatie komt u of reden van uw belangstelling (nabestaande of betrokkene), historische belangstelling, of anders)
- bent u lid van een heemkundekring: nee / ja, n.l....

Kosten

Deelname is € 15,-

- Erfgoed Brabant stuurt een rekening na ontvangst van de aanmelding
- na de betaling ontvangt u nadere gegevens
- aanmeldingen op volgorde van binnenkomst, bij over-aanmelding wordt een wachtlijst gemaakt

Korting leden heemkundekring

Leden van heemkundekringen, aangesloten bij Brabants Heem, betalen slechts € 7,50. Bij de aanmelding hierboven kunt u aangeven van welke heemkundekring u lid bent.